

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100664

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 22-09-2023

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Панченко Олена Олександрівна

2. Olena A. Panchenko

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 081

Назва наукової спеціальності: Право

Галузь / галузі знань: право

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 081 «Право» ID 39234

Дата захисту: 29-08-2023

Спеціальність за освітою: Правознавство

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Сектор науки: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 35.725.063

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 10.01.02

Тема дисертації:

1. Верховенство права як соціокультурний феномен
2. The rule of law as a socio-cultural phenomenon. – Qualifying scientific work on manuscript rights.

Реферат:

1. Панченко О. О. Верховенство права як соціокультурний феномен. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 081 «Право». Львівський державний університет внутрішніх справ. Львів, 2023. Зазначено, що, вивчаючи будь-який соціокультурний феномен, доречним є аналіз історичних та методологічних витоків конкретного явища, дослідження генезису його становлення, функціонування тощо. Це, безперечно, стосується права не тільки як інструментального чинника, головною функцією якого є регулювання суспільних відносин державною владою, а й як самодостатнього феномена, важливого засобу суспільного розвитку, невід'ємного елемента культурного універсуму. Зазначено, що соціальні перетворення та активні демократичні процеси у всіх сферах суспільного життя сприяли інтеграції різних типів праворозуміння, зумовлювали оновлення

методологічних підходів до визначення сутності, змісту, форм існування права, спонукали до перегляду важливих правових цінностей. Наголошено, що примітним фактом збагачення вітчизняної теорії права є якісне відродження концепцій природного права. Природно-правова теорія ґрунтується на розумінні права як системи загальнообов'язкових, усвідомлених суспільством понять про право, про обов'язки громадян, їх відповідальність, що основані на принципах справедливості, свободи та формальної рівності. В основі цієї концепції лежить розуміння права як панування норми вищого порядку, яка споріднена людському розуму, вищій божественній сутності людського буття. Зазначено, що у працях такого мислителя, як І. Кант, розвинуто особливий гуманістичний потенціал теорії природного права. Онтологічно-теологічний підхід до з'ясування сутності права як соціальної системи, який обстоювали з позиції метафізики І. Кант та Г. Гегель, був пов'язаний головню із людиною, з визнанням її свободної волі. На їх концепції ґрунтувалися подальші природно-правові вчення, зокрема і сучасні. Указано, що І. Кант, основуючись на етиці, розкривав питання про природу і сутність особистості. Він намагався поєднати їх із правовими основами буття людини. Зазначено, що, на думку філософа, людина повинна оцінювати свої рішення та вчинки, враховуючи свободу та самоцінність інших людей. І. Кант уважав одним із найвищих обов'язків людини повагу до права інших. Розглянуто сутнісне наповнення такого концептуального поняття, як верховенство права, що декларується як визначальна норма вищого рівня вітчизняного правопорядку. Проаналізовано певні підходи науковців до доктринального тлумачення зазначеного поняття. Розглянуто філософсько-правові аспекти верховенства права, його роль у формуванні правової системи як елемента симетрії світопорядку. Проаналізовано різні підходи філософів і юристів до розгляду симетрії як світопорядку, котрі допомагають усвідомити, що верховенство права є природним елементом побудови світопорядку, який об'єднує практичну діяльність двох світів, а саме: суспільного й природного. З'ясувано значення сутності та елементів, які наповнюють верховенство права в симетрії світопорядку через методологічні детермінанти, які відображають його метафізичний зміст. Вказано, що верховенство права є симетрією в правовій площині. Воно може бути використане в певний момент (суперечливий або перехідний) для врегулювання суспільних відносин, унормування права, настання справедливості та втілення змісту права. Право, верховенство права, справедливість, цінність права, права і свободи людини та громадянина, гуманізм є актуальними філософсько-правовими категоріями для побудови демократичної, правової держави. Ключові слова: право, верховенство права, соціокультурний феномен, права людини, справедливість, цінність, аксіологічний підхід, метод, природне права, позитивне право, закон, правові явища, свобода, правова культура, мораль.

2. Panchenko O. O. The rule of law as a socio-cultural phenomenon. – Qualifying scientific work on manuscript rights. Dissertation for the Doctor of Philosophy degree in specialty 081 "Law". Lviv State University of Internal Affairs. Lviv, 2023. It is noted that when studying any socio-cultural phenomenon, it is appropriate to analyze the historical and methodological origins of a specific phenomenon, research into the genesis of its formation, functioning, etc. This, of course, concerns law not only as an instrumental factor, the main function of which is the regulation of social relations by state power, but also as a self-sufficient phenomenon, an important means of social development, an integral element of the cultural universe. It was noted that social transformations and active democratic processes in all spheres of social life contributed to the integration of different types of legal understanding, led to the renewal of methodological approaches to determining the essence, content, and forms of existence of law, and prompted the revision of important legal values. It is emphasized that a remarkable fact of the enrichment of the domestic theory of law is the qualitative revival of the concepts of natural law. The natural law theory is based on the understanding of law as a system of universally binding, socially conscious concepts about law, about the duties of citizens, their responsibilities, which are based on the principles of justice, freedom and formal equality. The basis of this concept is the understanding of law as the rule of a norm of a higher order, which is related to the human mind, the higher divine essence of human existence. It is noted that in the works of such a thinker as I. Kant, developed a special humanistic potential of the theory of natural law. The ontological-theological approach to clarifying the essence of law as a social system, which I. Kant and H. Hegel advocated from the standpoint of metaphysics, was connected mainly with man, with the recognition of his free will. Further natural law teachings, including modern ones, were based on their concept. It is indicated that I. Kant, based on

ethics, revealed questions about the nature and essence of the individual. He tried to combine them with the legal foundations of human existence. It is noted that, according to the philosopher, a person should evaluate his decisions and actions, taking into account the freedom and self-worth of other people. I. Kant considered respect for the rights of others as one of the highest duties of a person. The essential content of such a conceptual concept as the rule of law, which is declared as a defining norm of the highest level of the domestic legal order, is considered. Some approaches of scientists to the doctrinal interpretation of the mentioned concept are analyzed. Philosophical and legal aspects of the rule of law, its role in the formation of the legal system as an element of symmetry of the world order are considered. It is pointed out that it is expedient to find out the meaning of the essence and elements that fill the rule of law in the symmetry of the world order. The various approaches of philosophers and lawyers to the consideration of symmetry as a world order are analyzed, which help to realize that the rule of law is a natural element of building a world order that unites the practical activities of two worlds, namely: social and natural. In our case, we should obviously follow those methodological determinants that reflect the metaphysical content. As it was emphasized, the methodological principles of the study of models of law should be based not on a rational, but on an irrational, transcendental approach, because this is exactly how it seems to be possible to consider the value of the object of study. It is indicated that the rule of law is symmetry in the legal plane. It can be used at a certain point (contradictory or transitive) for regulation of social relations, regulation of law, the onset of justice and implementation of the content of law. Law, the rule of law, justice, the value of law, humanism are quite relevant philosophical and legal categories in any democratic state. Therefore, the study and analysis of these categories is always relevant. Key words: law, rule of law, sociocultural phenomenon, human rights, justice, value, axiological approach, method, natural rights, positive law, law, legal phenomena, freedom, legal culture, morality.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Панченко О. О. Верховенство права як національний феномен правосвідомості народу. Слово Національної школи суддів України. 2019. № 3 (28). С. 58-67.
- 2. Панченко О. О. Верховенство права в симетрії світопорядку. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 2. С. 550-552.
- 3. Панченко О. О. Кантівські погляди на право та мораль як складові верховенства права. Аналітично-порівняльне правознавство. 2023. № 2. С. 426-429.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Савайда Олена Іванівна
2. Savayda Olena I.

Кваліфікація: к. ю. н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кучук Андрій Миколайович
2. Andrii M. Kuchuk

Кваліфікація: д.ю.н., професор, 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571446

Місцезнаходження: пр. Гагаріна, 26, Дніпро, Дніпровський р-н., 49005, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Романова Альона Сергіївна

2. Alona R. Romanova

Кваліфікація: д. ю. н., професор, 12.00.12

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Львівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 02071010

Місцезнаходження: вул. Степана Бандери, буд. 12, Львів, 79013, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мельник Надія Володимирівна

2. Nadiia V. Melnyk

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Федіна Наталія Василівна

2. Nataliya V. Fedina

Кваліфікація: к.ю.н., доц., 12.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Львівський державний університет внутрішніх справ

Код за ЄДРПОУ: 08571995

Місцезнаходження: вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство внутрішніх справ України

Ідентифікатор ROR:

Сектор науки: Університетський

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Барабаш Ольга Олегівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Барабаш Ольга Олегівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Stetsyk Bohdana

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна